

KALETEGI EUSKALDUNERAKO ERISPIDEAK BAKION

(kale, bide, ibiltoki, zearbide, enparantza, parke, aparkaleku, zubi, iturriak, eta abar)

Laster erabagi bearko da erriko kale, enparantza eta abarren izenen ganean. Izan be, oraintsura arte, Bakio kaleizen bako erria izan da-eta kale askorik euki ezda be, egia esanda. Alan bada, amen dozue kaleok izendatuteko urrengo proposamen au, bertan ageertuko diran erispideak kontuan artu dodazala:

EUSKALDUN-EUSKALDUNA

Euskal sena erabili. Gure arbasoak erabilitako jokabideetan oinarrituta: uri zaarretako kaletegi deskriptio euskalduna (Bilbo, Durango, Bergara...), bertako lekuko edota Bakio urko eta asagoko toponimia, sorkuntza barriko toponimoak (tokiko berezitasun geografikoari jagokonez).

Orretan beratan, baina, eta urrengorik urrengo, Bakio euskera artu bear da kontuan leenengo-leenengo, gero Bizkaiera bera, eta azkenik euskera osoa.

Etorri be, kaleizen barriok inguruko (erriko) berbeta errealdadeagaz eta toponimia istorikoagaz bete-betean bat etorri bearko leukee.

(aga-albo-alde-arte-asko-aurre-atze-azpi-baltz-barren-barri-be/pe-beeti-beeko-biribil-bitarte-buru-ena-estu-eta-gane-gitxi-goi-goien-goiko-goiti-guren-aindi-amdi-emeti-kantoi-ko-landa-leku-luze-mune-mustur-nagosi-ondo-oste-sakon-tegi-/degi-ti/di-txiker-txiki-txutza-zabal-zaar-zuri-...)

ETORKIZUNERAKO JOKABIDEA

Etorkizunerako jokabidea asi. Jokabide zabal-zabala eta emonkorra dan au edegi. Au da, **Kaletegi Iraun-**

korra deritxona. Au kaletegi au **toponimian** eta **euskal senean** onarrirituten da. Edo beste era batera, bertako lekuko toponimia erabiltea, edo inguruko toponimia, erri barruko asagoko toponimia edo ori ezean, bertako lekuko berezitasun (akzidente) geografikoari jagokon kaletegia deskriptiboa (paratoponimoak), inguruari erreferentzia egiten deutsona, atan be. Azken baten, gure arbasoak lekuai izena emoteko berez-berez erabili izan eben jokabidea. Au da, toponimo/kaleizen barriak sortuteko bidea (ikus beeragoko adibideak).

EREDUZKO JOKABIDEA

Euskalerrri guztian azkenego urteotako jokabiderik bikainena izan leiteke au berau. Bearbada, Euskalerrri guztian leenengoa, leenengo biderrez erabiltzen dana. Aukera ezin obea, beraz, Euskalerrrian normalkuntzarako bidean oinkada sendoa, atan be.

KALETEGI NEUTROA EDO IRAUNKORRA

Kale izendegetik baztertu bear dira jokabide alderdikoiak edo alderdikeriak erakutsi leikeezan aukerak. Alan bada, gizaki edo gizakien ekintzen edo erreferentziak baztartuko litzakez. Ikusi dogu-eta urteen joanean zenbat bider aldatu diran kaleizen asko eta asko aginduten dauanaren arabera. Ortik dator, bada, **Kaletegi Iraunkorra** deritxon gogaia.

Iniaki MARTIARTU
BAKIO

KALETEGIA

Goienkale	Erdikokale goiena	Beekale
Barrenkale	Beekokale goiena	Goikale
Artekale	Kale barria	Aldapaburu
Zearkale	Kale zaarra	aldatsa
Albokale	Kale nagusia	Aldasburu
Goikokale	Kale txikia	Aldasgane
Erdikokale	Kale zabala	Alda(t)s barria
Beekokale	Kale estua	Alda(t)s zaara
Goienkale goiena	Kale luzea	Alda(t)s nagusia
Barrenkale goiena	Kale laburra	Alda(t)s txikia
Artekale goiena	Kale itsua	Alda(t)s zabala
Zearkale goiena	Kaleburu	Aldas estua
Albokale goiena	Kaleartea	Alda(t)s luzea
Goikokale goiena	Ostekokale	Aldas itsua